

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ 2010/765/ОВПРС НА СЪВЕТА

от 2 декември 2010 година

относно действия на ЕС за борба с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) по въздушен път

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 26, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

- (1) На 13 декември 2003 г. Съветът прие Европейска стратегия за сигурност, в която се набелязват пет ключови предизвикателства, с които Съюзът трябва да се справи: тероризъм, разпространение на оръжия за масово унищожение, регионални конфликти, разпадане на държавността и организирана престъпност. Последствията от незаконното производство, трансфер и движение на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и от тяхното прекомерно натрупване и неконтролирано разпространение са в основата на четири от тези пет предизвикателства.
- (2) На 15 и 16 декември 2005 г. Съветът прие Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика с МОЛВ и боеприпаси за тях (Стратегия на ЕС за МОЛВ). В стратегията на ЕС за МОЛВ се насърчава разработването на политика за активна борба с незаконните мрежи за трафик на МОЛВ (незаконни посредници и превозвачи), използващи въздушното, морското и сухоземното пространство на Съюза, чрез изработване на механизми за предупреждение и сътрудничество.
- (3) В Плана за действие на Стратегията на ЕС за МОЛВ също се подчертава необходимостта от подобряване на резултатите от действията на мисиите за управление на кризи чрез включване в техния мандат на мерки за установяване на граничен контрол (или за контрол на въздушното, морското и сухоземното пространство на зоните на конфликт) и за разоръжаване.
- (4) Работната група „Глобално разоръжаване и контрол над въоръженията“ (CODUN) на Съвета на ЕС и Съвместният ситуационен център (SitCen) на ЕС разработват от 2007 г. инициатива на ЕС за борба с незаконния трафик на МОЛВ по въздушен път чрез засилване на обмена между държавите-членки на ЕС на полезна информация относно подозирани превозвачи по въздушен път. При изграждането на такава система за обмен на информация CODUN и SitCen си сътрудничат със Стокхолмския международен институт за изследване на мира (SIPRI) и

с неговия проект за оценка на механизма за борба с незаконния трафик (CIT—MAP). В рамките на тази инициатива CODUN неотдавна реши да проучи възможните начини за повишаване на оперативността и ефикасността на инициативата чрез осигуряване на своевременно актуализиране и обработване на съответната информация.

- (5) Други международни и регионални организации също признават, че незаконната търговия с МОЛВ по въздушен път представлява опасност за международната сигурност. Форумът за сигурност и сътрудничество на ОССЕ посвети през 2007 г. специална сесия на този въпрос, а Парламентарната асамблея на ОССЕ прие през 2008 г. резолюция, в която се призовава към довършване, приемане и прилагане на ръководството на ОССЕ за най-добрите практики за борба с незаконния транспорт на МОЛВ по въздушен път. Успоредно с това държавите, участващи във Васенаарската договореност приеха през 2007 г. документа „Най-добри практики за предотвратяване на дестабилизиращия трансфер на МОЛВ по въздушен път“. Освен това редица доклади на експертната група на Комитета по санкциите към Съвета за сигурност на ООН относно Западна Африка и района на Големите езера многократно са привеждали данни за ключовата роля на компании за въздушен превоз на товари, участващи в незаконен трафик на МОЛВ.
- (6) Действията, предвидени в настоящото решение, не си поставят никакви цели, свързани с повишаването на безопасността на въздушния транспорт,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на Европейския съюз за борба с незаконното натрупване и трафика с МОЛВ и боеприпаси за тях („Стратегия на ЕС за МОЛВ“), Съюзът си поставя следните цели:

- а) подобряване на инструментите и техниките, с които разполагат съответните мисии за управление на кризи, международните и националните органи на трети държави, както и държавите-членки за ефективно разкриване и идентифициране на подозрителни товарни летателни апарати, които е вероятно да участват в незаконна търговия с МОЛВ по въздушен път в рамките на трети държави, от такива държави или към тях;

б) повишаване на осведомеността и техническите умения на съответния международен и национален персонал по отношение на „най-добрите практики“ в областта на наблюдението, разкриването и анализа на управлението на риска спрямо превозвачи на товари по въздушен път, за които има подозрения, че участват в трафик на МОЛВ по въздушен път в рамките на трети държави, от такива държави или към тях.

2. За постигане на целите, посочени в параграф 1, Съюзът предприема следните мерки:

а) разработване и експлоатационно изпитване на пилотен софтуер за управление на свързания с въздушния трафик риск, предназначен за съответните мисии за управление на кризи, за международните и за националните органи, включващ база данни, която се актуализира редовно с информация относно, *inter alia*, авиокомпаниите, летателни апарати, регистрационни номера и транспортни маршрути;

б) разработване и експлоатационно изпитване на защитена пилотна система за управление на риска и за разпространение на информация;

в) изготвяне и публикуване на ръководство и съпътстващи материали за обучение, както и предоставяне на техническа помощ с оглед улесняване на използването и адаптирането на пилотния софтуер и на защитената система за управление на риска и за разпространение на информация, включително чрез организиране на регионални семинари за обучение на съответните мисии за управление на кризи и на международните и националните органи.

В приложението се съдържа подробно описание на проекта.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („ВП“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проектите по член 1, параграф 2 се осъществява от Стокхолмския международен институт за изследване на мира (SIPRI).

3. SIPRI изпълнява задачите си под ръководството на ВП. За тази цел ВП постига необходимите договорености със SIPRI.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнение на проекта по член 1, параграф 2 е в размер на 900 000 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез сумата, посочена в параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор за правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва споразумение за финансиране със SIPRI. Споразумението предвижда, че SIPRI следва да осигури публичност на приноса на ЕС, съответстваща на неговия размер.

4. Комисията се стреми да сключи споразумението за финансиране, посочено в параграф 3, възможно най-бързо след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всички трудности, възникнали в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение посредством редовни двумесечни доклади, изготвяни от SIPRI. Тези доклади представляват основа за оценката, извършвана от Съвета. Комисията предоставя информация по финансовите аспекти на изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 24 месеца след датата на сключване на споразумението за финансиране, посочено в член 3, параграф 3, или шест месеца след датата на приемане на настоящото решение, ако до изтичането на този срок няма сключено споразумение за финансиране.

Член 6

Настоящото решение се публикува в Официален вестник на Европейския съюз.

Съставено в Брюксел на 2 декември 2010 година.

За Съвета
Председател
M. WATHELET

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. Обща рамка

Настоящото решение се основава на инициативата на CODUN за ответни мерки срещу опасностите, свързани с трафика по въздушен път на МОЛВ и други стоки с дестабилизиращо действие. В контекста на инициативата на CODUN настоящото решение е продължение на проекти, осъществявани от Съвета в сътрудничество със SitCep, Клуба от Будапеща и SIPRI. В настоящото решение се предвижда разработване на софтуер, на пилотни системи за приложение и на програми за обучение и помощ, предназначени за съответните мисии за управление на кризи, както и за международните и за националните органи, с цел по-добро наблюдение, актуализиране и разпространяване на информация за подозрителни превозвачи на товари по въздушен път, осъществяващи дейност в Африка и от други региони. При изпълнението на настоящото решение следва да бъде осигурена добра координация с други проекти в тази област, финансирани в рамките на програми на Общността и на други решения на Съвета, с оглед повишаване на въздействието от действията на Съюза за предотвратяване на незаконната търговия с МОЛВ.

2. Цели

Описаните по-долу проекти обхващат три области, набелязани от CODUN и от други участници в инициативата на ЕС за борба с трафика на МОЛВ по въздушен път:

- а) необходимост от разработване на защитена система за актуализиране на информацията за компании и летателни апарати, които редовно извършват пререгистрация на активите си и промяна на мястото си дейност с цел да не бъдат разкрити;
- б) предоставяне на софтуер за управление на риска, както и на обучение за съответните мисии за управление на кризи, за международните и за националните органи с цел по-ефективно наблюдение и разкриване на все по-голям брой превозвачи на товари по въздушен път, за които има подозрения, че участват в трафик на МОЛВ, или на движението по въздушен път на други стоки с дестабилизиращо действие;
- в) необходимост от предоставяне на обучение и техническа помощ, както и повишаване на осведомеността в многостранни организации, мисии, регионални органи и държави в Африка и други региони с цел да се повиши капацитетът им за наблюдение и разкриване на превозвачи, участващи в трафик на МОЛВ, или на движение по въздушен път на други стоки с дестабилизиращо действие.

3. Описание на проектите

- 3.1. *Проект 1: Създаване на софтуерен пакет и изпълнение на пилотен проект за наблюдение, актуализиране и разпространение на информация относно превозвачи на товари по въздушен път, за които има подозрения, че извършват незаконен трафик на МОЛВ*

3.1.1. Цел на проекта

Проектът има за цел подобряване на инструментите и техниките, с които разполагат съответните мисии за управление на кризи, международните и националните органи на трети държави, както и държавите-членки, за ефективно разкриване и идентифициране на подозрителни товарни летателни апарати, които е възможно да участват в незаконна търговия с МОЛВ по въздушен път в рамките на трети държави, от такива държави или към тях.

3.1.2. Описание на проекта

В рамките на този проект ще бъдат предприети следните действия:

- а) разработване на софтуерен пакет за управление на риска в областта на трафика по въздушен път, предназначен за многостранни организации, за мисии и за предварително избрани трети държави;
- б) разработване на защитена пилотна пакетна система за управление на риска и разпространение на информация;
- в) експлоатационно изпитване на софтуерния пакет в консултация с ВП и съответните органи на Съвета;
- г) експлоатационно изпитване на пакетната система за разпространение на информация в консултация с ВП и съответните органи на Съвета;
- д) изготвяне на ръководство и съпътстващи материали за обучение с цел да се улесни използването и внедряването на описаните в букви а) и б) системи от съответните мисии за управление на кризи, международните и националните органи на трети държави и от държавите-членки;
- е) представяне на окончателния вариант на софтуера и ръководството за използването му, заедно с материалите за обучение, по време на заключителен семинар, на който ще бъдат поканени съответните заинтересовани участници (до 80 души).

Проектът ще се изпълнява в рамките на подходящ срок, съобразен с необходимостта от консултация и координация с различните участници, под контрола на ВП. Проектът ще се изпълнява на шест етапа.

Подготвителен етап

SIPRI, като се консултира със съответните органи на Съвета и под контрола на ВП, ще разработи софтуерен пакет, инструменти за управление на риска и пакетна система за разпространение на информация и необобщени данни, като използва съответните средства на информационните технологии (ИТ).

Етап на събиране на данни

Като се използват само открити източници на информация, в рамките на проекта ще бъдат събрани данни от съответните източници с цел изграждане на подробни бази данни, които да могат да предоставят достатъчна информация за поддръжката на точни инструменти за управление на риска, разкриване и профилиране.

Етап на оценка

SIPRI, като се консултира със съответните органи на Съвета и под контрола на ВП, ще направи оценка на различните обекти, региони, организации и мисии, в които пилотният пакет, използващ данни от открити източници, може да бъде експлоатационно изпитан при най-добри условия.

Етап на експлоатационно изпитване

SIPRI, като се консултира със съответните органи на Съвета и под контрола на ВП, ще осъществи етап на експлоатационно изпитване съвместно с определени по време на етапа на оценка партньори.

Етап на оценяване и адаптиране

След експлоатационното изпитване SIPRI ще направи оценка и ще адаптира софтуера, като вземе под внимание опита и изводите от етапа на експлоатационно изпитване. В резултат ще бъде предоставен окончателен вариант на продукта със съгласието на различните участници.

Етап на представяне

Окончателният вариант на софтуера и на материалите за обучение ще бъде представен на посветена на този въпрос среща на заинтересованите страни (до 80 души), които са участвали в неговото разработване и са идентифицирани като крайни потребители на софтуера.

3.1.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще подобри капацитета на съответните мисии за управление на кризи, на международните и на националните органи на трети държави, както и на държавите-членки, за наблюдение на дейността на превозвачите на товари по въздушен път, за които има подозрения, че участват в трафик на МОЛВ по въздушен път;
- б) ще предостави инструменти и пилотни системи, необходими за увеличаване на броя на забраните на пратки МОЛВ, за които има подозрения, че са незаконни и които са превозвани по въздушен път, от страна на многостранни организации, мисии и държави от Африка и други региони;
- в) ще подобри капацитета на държавите-членки да осъществяват защитен обмен на информация относно превозвачите на товари по въздушен път чрез техники, използващи необобщени данни, и други механизми за профилиране.

3.1.4. Бенефициери на проекта

Бенефициери на проекта ще бъдат съответният личен състав на мисиите за управление на кризи и на националните и международните органи. При избора на конкретни бенефициери за изпитването на пилотния софтуерен пакет ще бъдат взети предвид параметри като присъствието на място на европейски или многостранни мисии за управление на кризи, необходимостта от най-ефективно използване на ресурсите, наличието на подпомагане на местно равнище, политическата воля и капацитета на местните и на националните власти да се борят с незаконната търговия с МОЛВ по въздушен път. SIPRI ще предложи списък на избраните кандидати, които впоследствие ще бъдат одобрени от ВП в консултация с компетентните органи на Съвета.

- 3.2. *Проект 2: Повишаване на осведомеността относно практиките за наблюдение, разкриване и управление на риска спрямо превозвачите на товари по въздушен път, участващи в трафик на МОЛВ по въздушен път и в трафик на други стоки с дестабилизиращо действие, чрез публикации, обучение и помощ.*

3.2.1. Цел на проекта

Проектът има за цел повишаване на осведомеността и техническите умения на съответния международен и национален персонал по отношение на „най-добрите практики“ в областта на наблюдението, разкриването и анализа на управлението на риска спрямо превозвачите на товари по въздушен път, за които има подозрения, че участват в незаконна търговия с МОЛВ по въздушен път.

3.2.2. Описание на проекта

В рамките на този проект ще бъдат предприети следните действия:

- а) изготвяне и публикуване на ръководство и съпътстващи материали за обучение, които да се разпространяват сред не повече от 250 души, работещи за многостранни организации, мисии или държави;

- б) обучение и помощ за персонала — между 80 и 100 души — работещ за специални отдели или подразделения в рамките на мисии за управление на кризи, на международни и на национални органи на трети държави, чрез организиране на регионални семинари — до три на брой — с мултипликационен ефект вследствие на предоставяне на материали за „обучение на обучаващи“;
- в) обработка на резултатите и оценките от дейностите за обучение и помощ и разработване на тази основа на модел за „най-добри практики“ за споделяне на информация по този въпрос между съответния международен и национален персонал;
- г) представяне на резултатите от модела за „най-добри практики“ по време на заключителен семинар, на който ще бъдат поканени съответните заинтересовани страни (до 80 души).

3.2.3. Резултати от проекта

Проектът:

- а) ще повиши осведомеността на персонала, работещ в многостранните организации, мисиите и държавите по отношение на най-добрите практики в областта на наблюдението, разкриването и анализа на управлението на риска спрямо превозвачите на товари по въздушен път, за които има подозрения, че участват в трафика на МОЛВ по въздушен път и в трафика на други стоки с дестабилизиращо действие;
- б) ще допринесе за установяването на стандарт на най-добрите практики в тази област чрез публикуване и разпространение на ръководство относно техниките за наблюдение, разкриване и анализ на управлението на риска;
- в) ще ръководи установяването на най-добрите практики за координиране на информацията чрез дейности за обучение и помощ на персонала, работещ за специфични отдели или подразделения в рамките на многостранни организации, мисии или държави.

3.2.4. Бенефициери на проекта

Бенефициер на проекта ще бъде съответният личен състав на мисиите за управление на кризи и на националните и международните органи. Изборът на конкретните бенефициери за дейностите за обучение ще се осъществява въз основа на списък на избрани кандидати, предложен от SIPRI, който следва да бъде одобрен от ВП, който се консултира с компетентните органи на Съвета.

4. Места на провеждане

Местата за провеждане на експлоатационното изпитване и на заключителния семинар по проект 3.1, както и на дейностите за обучение и помощ и на заключителния семинар по проект 3.2 ще бъдат определени, като се отчита стремежът за най-ефективно използване на ресурсите, най-нисък въглероден отпечатък и наличието на помощ на местно равнище. SIPRI ще предложи препоръчителен списък на места за провеждане, които следва да бъдат одобрени от ВП, който се консултира с компетентните органи на Съвета.

5. Продължителност

Общата прогнозирана продължителност на проектите ще бъде 24 месеца.

6. Орган по изпълнението

Техническото изпълнение на настоящото решение ще бъде възложено на SIPRI. SIPRI ще осигури публичност на приноса на ЕС и ще изпълнява задачите си под ръководството на ВП.

7. Отчетност

SIPRI ще изготвя редовни двумесечни доклади, както и доклад след приключване на всяка от описаните дейности. Докладите следва да бъдат представяни на ВП не по-късно от шест седмици след приключването на съответните дейности.